

บันทึก

เรื่อง การตีความกฎหมายเกี่ยวกับ “ทุนสำรองเงินตรา”

ตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหนังสือด่วนมาก ที่ ธปท.ม. ๑๒๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยออกธนบัตรของรัฐบาลได้ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยเงินตรา และตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรักษาทุนสำรองเงินตราไว้กองหนึ่ง เรียกว่า “ทุนสำรองเงินตรา” โดยให้กันไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่น ๆ นั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยประสบปัญหาการตีความกฎหมายว่า “ทุนสำรองเงินตรา” เป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือไม่ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว เห็นว่า ทุนสำรองเงินตราเป็นทุนซึ่งมีไว้เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพแห่งเงินตรา โดยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.๒๕๐๑ ได้บัญญัติไว้ว่า “เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรักษาทุนสำรองเงินตราไว้กองหนึ่ง เรียกว่า “ทุนสำรองเงินตรา” และในมาตรา ๒๘ ได้บัญญัติว่า “ทุนสำรองเงินตรานั้นให้กันไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่น ๆ บรรดาที่เป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย” ตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะเห็นได้ชัดแจ้งว่า ทุนสำรองเงินตรานั้นแยกต่างหากจากทรัพย์สินของธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่รักษาทุนสำรองเงินตรา

นอกจากนั้น ในกฎหมายว่าด้วยเงินตรายังได้มีบทบัญญัติกล่าวถึงส่วนประกอบของทุนสำรองเงินตรา วิธีการตราคาสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรา การจัดการและการใช้จ่ายผลประโยชน์อันเกิดจากทุนสำรองเงินตรา อีกด้วย ฉะนั้น ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวมาแล้วนี้แสดงให้เห็นว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกระทำการผูกพันทรัพย์สินเป็นทุนสำรองเงินตราหรือใช้ผลประโยชน์แห่งทุนสำรองเงินตราให้ผิดไปจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ไม่ได้ และ “ทุนสำรองเงินตรา” มิใช่เป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓